

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/94/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202414
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822202414.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a.s. so sídlom Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, zastúpený: Nosko & Partners s. r. o. so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 860 107, proti žalovanému: D. P., L.. XX. XX. XXXX, P. J. P. XXX/X, XXX XX D., o zaplatenie 554,32 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 544,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 121,96 eur od 1.11.2020 do zaplatenia, vo výške 5% ročne zo sumy 339,74 eur od 1.11.2021 do zaplatenia, vo výške 5% ročne zo sumy 39,60 eur od 5.11.2021 do zaplatenia, vo výške 5% ročne zo sumy 43,02 eur od 24.12.2021 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenie sumy 554,32 eur s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy zo sumy 121,96 eur odo dňa 01.11.2020 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 339,74 eur odo dňa 01.11.2021 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 39,60 eur odo dňa 05.11.2021 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 43,02 eur odo dňa 24.12.2021 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10,- eur odo dňa 01.02.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.11.2012 žalobca v postavení dodávateľa uzatvoril so žalovaným v postavení odberateľa Zmluvu o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie Domácnosť (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej bol záväzok žalobcu zabezpečiť pre žalovaného združenú dodávku elektriny do odberného miesta a záväzok žalovaného uhradiť žalobcovi cenu za dodávku elektriny a cenu za služby a výkony súvisiace s touto dodávkou elektriny, pričom zmluvný vzťah zanikol dňa 01.12.2021. Dňa 10.09.2020 žalobca vystavil žalovanému vyúčtovaciu faktúru za dodávku elektriny: 8436654916, znejúcu na sumu 121,96 eur, splatnú dňa 31.10.2020 (ďalej len „faktúra 1“). Dňa 17.09.2021 žalobca vystavil žalovanému vyúčtovaciu faktúru za dodávku elektriny: 8463520063, znejúcu na sumu 339,74 eur, splatnú dňa 31.10.2021 (ďalej len „faktúra 2“). Dňa 21.10.2021 žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 4900019356, znejúcu na sumu 39,60 eur, splatnú dňa 04.11.2021 (ďalej len „faktúra 3“). Dňa 09.12.2021 žalobca vystavil žalovanému vyúčtovaciu faktúru za dodávku elektriny: 8402944405, znejúcu na sumu 43,02 eur, splatnú dňa 23.12.2021 (ďalej len „faktúra 4“). Vzhľadom na to, že si dlžník neplnil svoje záväzky

upomienkou zo dňa 17.01.2022 žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky vo výške 554,32 eur (ďalej len „upomienka“). V dôsledku vystavenia a zaslania upomienky žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 3190027774 dňa 17.01.2022 (ďalej len „faktúra 5“), znejúcu na sumu 10,- eur, splatnú 31.01.2022. Oprávnenosť nároku na úhradu nákladov za vystavenie a zaslanie upomienky potvrdzuje aj súdna prax. Za týmto účelom žalobca poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/58/2019.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/58/2019, faktúrou č. 4900019356, upomienkou z 17.1.2022, faktúrou č. 8463520063, faktúrou č. 8436654916, faktúrou č. 8402944405, Zmluvou o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosti, Záznamom o servisnom výkone z 20.10.2021, Poštovým podacím hárkom č. EPH265764949, Odstúpením od zmluvy z 10.11.2021, Vyjadrením žalobcu z 28.11.2022 s prílohami, a to cenníkom externých služieb a výkonov ev. č. ES1/2020 E, obchodnými podmienkami poskytovania univerzálnej služby pri dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosť s účinnosťou od 8. júla 2018 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Zo zmluvy o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosť zo dňa 10.11.2012 súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol zmluvný vzťah, na základe ktorého mal žalobca riadne a včas dodávať žalovanému elektrinu do odberného miesta na adrese D.A. XXX, XXXXX D. a žalovaný mal za dodanú elektrinu uhrádzať žalobcom vyfakturované platby. Predpokladaná ročná spotreba predstavovala 3766 kWh a predpokladaný začiatok dodávky elektriny bol 1.4.2013. Spôsob doručovania faktúr bol dohodnutý poštou a spôsob úhrady platieb SIPO. Bolo tiež dohodnuté mesačné obdobie opakovanej dodávky elektriny.

5. Dňa 10.09.2020 žalobca vystavil žalovanému faktúru za dodávku elektriny č. 8436654916, znejúcu na sumu 121,96 eur, splatnú dňa 31.10.2020, dňa 17.09.2021 žalobca vystavil žalovanému faktúru za dodávku elektriny č. 8463520063, znejúcu na sumu 339,74 eur, splatnú dňa 31.10.2021, dňa 21.10.2021 žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 4900019356, znejúcu na sumu 39,60 eur, splatnú dňa 04.11.2021, dňa 09.12.2021 žalobca vystavil žalovanému faktúru za dodávku elektriny č. 8402944405, znejúcu na sumu 43,02 eur, splatnú dňa 23.12.2021.

6. Dňa 17.01.2022 žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 3190027774 znejúcu na sumu 10,- eur, splatnú 31.01.2022.

7. Upomienkou zo dňa 17.01.2022 žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky vo výške 554,32 eur, a to v lehote 14 dní od vystavenia upomienky. Podľa predloženého podacieho hárku bola listina adresovaná žalovanému odovzdaná na poštovú prepravu dňa 18.1.2022.

8. Podľa Záznamu o servisnom výkone, dňa 20.10.2021 bolo realizované odpojenie elektromera na odbernom mieste M. XXX, XXX XX D..

9. Listom z 10.11.2021 žalobca odstúpil od zmluvy od dodávky elektriny so žalovaným.

10. Vo vyjadrení z 28.11.2022 žalobca uviedol, že na podanom návrhu v časti istiny 10,- eur trvá. Za účelom preukázania nároku žalobca prikladá do konania obchodné podmienky platné v čase vystavenia predmetnej faktúry: Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pri dodávke elektriny pre odberateľov elektriny kategórie domácnosť s účinnosťou od 8. júla 2018 (ďalej len „OP“), Cenník externých služieb a výkonov ev. č. ES 1/2020 E dodávateľa elektriny Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Bratislava. Podľa čl. IV ods. 5 platí, že: „Odberateľ je povinný uhradiť Dodávateľovi okrem ceny za združenú dodávku elektriny aj ďalšie platby, resp. poplatky, ktoré nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku elektriny a ktoré si Odberateľ objednal, alebo svojím konaním, resp. nekonaním, vyvolal vznik skutočnosti a potrebu uskutočnenia ďalších úkonov (služieb) zo strany Dodávateľa a tieto sú spoplatňované podľa Cenníka Dodávateľa, Cenníka externých služieb a výkonov a/alebo cenníka služieb príslušných PDS.“ Ďalej žalobca poukázal na Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v Čl. 1 ods. 2 ustanovuje, že regulačné ustanovenia nemajú byť predmetom posudzovania v intenciách ustanovení o neprijateľnosti podmienok.

OP neobsahujú ustanovenia ktoré sú neprijateľné, resp. neprijateľné zmluvné podmienky nakoľko žalobca podlieha pod pôsobnosť Úradu pre reguláciu v sieťových odvetviach, ktorý predmetné OP schválil, a teda súd ako taký nie je oprávnený skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok v OP v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že nárok je plne legitímny.

11. Podľa čl. IV ods. 5 Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pri dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosť s účinnosťou od 8. júla 2018, je odberateľ povinný uhradiť Dodávateľovi okrem ceny za združenú dodávku elektriny aj ďalšie platby, resp. poplatky, ktoré nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku elektriny a ktoré si Odberateľ objednal, alebo svojím konaním, resp. nekonaním, vyvolal vznik skutočnosti a potrebu uskutočnenia ďalších úkonov (služieb) zo strany Dodávateľa a tieto sú spoplatňované podľa Cenníka Dodávateľa, Cenníka externých služieb a výkonov a/alebo cenníka služieb príslušných PDS.

12. Podľa Cenníka externých služieb a výkonov ev. č. ES1/2020 E predstavuje „Náhrada nákladov za upomienku-dôrazná výzva Odberateľovi na zaplatenie pohľadávky“ sumu 10,- eur.

13. Podľa ust. § 26 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoE“), zmluvou o dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať elektrinu v dohodnutom množstve a v dohodnutom časovom priebehu výkonu odberateľovi elektriny a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu.

14. Podľa ust. § 26 ods. 9 ZoE zmluvou o združenej dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať odberateľovi elektrinu vymedzenú množstvom a časovým priebehom výkonu, zabezpečiť distribúciu elektriny do odberného miesta odberateľa vrátane súvisiacich služieb a prevziať za odberateľa zodpovednosť za odchýlku a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu a za distribúciu elektriny a súvisiace služby.

15. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

16. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

23. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

25. V zmysle ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

26. Podľa § 544 ods.1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

27. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

28. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

29. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

30. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

31. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi žalobcom a žalovaným existoval právny vzťah, ktorého predmetom bol záväzok žalobcu poskytnúť službu spočívajúcu v dodaní dohodnutého množstva elektriny za zmluvne dojednaných podmienok, a záväzok žalovaného uhradiť za takto poskytnuté služby dohodnutú cenu.

33. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 10.11.2012 podpísaná Zmluva o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosť, pre odberné miesto: D. XXX, XXXXX D.. Na základe tejto zmluvy sa žalobca zaviazal zabezpečiť združené dodávky elektriny pre žalovaného, pričom súd považuje za nesporné, že na základe tejto zmluvy vznikol medzi žalobcom a žalovaným občianskoprávny záväzkový vzťah, pričom z takéhoto záväzkového vzťahu vznikla žalobcovi povinnosť poskytnúť žalovanému dodávku elektriny do označeného odberného miesta za podmienok stanovených v zmluve a v obchodných podmienkach, čo aj urobil a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté odbery elektriny cenu stanovenú v cenníku platnom v čase uskutočnenia dodávky a dodržať ostatné podmienky v zmysle zmluvy. Žalobca vyúčtoval žalovanému cenu za poskytnuté dodávky elektriny v súlade s platným cenníkom.

34. Žalobcovi tak celkovo vznikol nárok na zaplatenie sumy 544,32 eur, ktorá suma predstavuje platby za dodávky elektriny a plynu pre žalovaného, ktorý nárok bol preukázaný predloženými faktúrami č. 8436654916 vo výške 121,96 eur, č. 8463520063, vo výške 339,74 eur, č. 4900019356, vo výške 39,60 eur, č. 8402944405, vo výške 43,02 eur.

35. Žalobcovi tak súd priznal sumu 544,32 eur, mimo poplatku za upomienku vo výške 10 eur, ktorým nárokom na poplatok za upomienku podľa faktúry č. 3190027774 sa bude zaoberať nižšie.

36. Z predložených faktúr priznal súd žalobcovi úrok z omeškania, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr, ktorým dňom sa žalovaný dostal do omeškania s peňažným plnením.

37. Keďže žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý bol v tej ktorej faktúre označený ako deň splatnosti, dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s citovanými ustanoveniami nariadenia vlády č. 87/1995, a to vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy 121,96 eur od 1.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 339,74 eur od 1.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 39,60 eur od 5.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 43,02 eur od 24.12.2021 do zaplatenia. Žalobcom požadované úroky z omeškania neprevyšovali úroky z omeškania stanovené zákonom.

38. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Od 1.11.2020 do 24.12.2021 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a., žalobcovi tak súd priznal

nárok na úrok z omeškania v požadovanej výške 5,00% ročne, ktorý nárok neprevyšoval výšku úrokov stanovenú podľa zákona.

39. Sumu uplatnenú nad rámec ceny za dodané služby zodpovedajúcu podľa predloženej faktúry poplatku za upomienku účtovanú v celkovej výške 10,- eur, však súd považoval za nedôvodnú.

40. „I. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. II. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).“ (uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp.zn. I. ÚS 246/2019)

41. V rámci faktúry č. 3190027774 bol účtovaný poplatok za upomienku vo výške 10,- eur, v ktorej časti uplatneného nároku súd považoval žalobu za nedôvodnú, nakoľko žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik záväzku žalovaného uhradiť žalobcovi takýto druh poplatku v uvedenej výške. Žalobca iba predložil upomienku zo 17.1.2022 a faktúru č. 3190027774, z ktorej vyplýva, že ide o upomienku za náhradu vynaložených nákladov a zaslanie upomienky. Na výzvu súdu ohľadne uvedeného nároku žalobca reagoval poukazom na ust. čl. IV ods. 5 Obchodných podmienok, podľa ktorého je žalovaný povinný uhradiť žalobcovi okrem ceny za združenú dodávku elektriny aj ďalšie platby, resp. poplatky, ktoré nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku elektriny a ktoré si žalovaný objednal, alebo svojím konaním, resp. nekonaním, vyvolal vznik skutočnosti a potrebu uskutočnenia ďalších úkonov (služieb) zo strany žalobcu a tieto sú spoľatňované podľa jednotlivých cenníkov.

42. Výška poplatku za upomienku má jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 10 eur zrejme presahuje administratívne náklady, ktoré žalobca s upomienkou má. Svojou podstatou tak u poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškание dlžníka spojené so zaslaním upomienky odberateľovi. Rozhodnutie o jej výške je v konečnom dôsledku na vôli žalobcu, pretože len on rozhodne či a koľko upomienok zašle. Upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvne pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľom (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, rovnako rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/26/2021 z 27. 01. 2022 v obdobnej veci žalobcu).

43. Je potrebné vychádzať z toho, že každá spotrebiteľská zmluva musí byť transparentná. Zmluvné podmienky musia byť formulované jasne a zrozumiteľne nielen gramaticky, ale aj z toho pohľadu, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú (rozsudok ESD C-26/13).

44. Zásada transparentnosti dopadá i na aplikáciu Obchodných podmienok a Cenníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu (nález ÚS SRI. ÚS 3512/11 z 11.11.2013)

45. Sporný poplatok za upomienku má vyslovene sankčnú povahu a svojou podstatou a spôsobom uplatnenia nároku žalobcom predstavuje zmluvnú pokutu v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka, ktorá však musí byť dohodnutá písomne. Pre spotrebiteľský právny vzťah vychádzajúc aj z európskej judikatúry je typická tzv. teória skutočného plnenia, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť len za skutočne dodanú službu. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži

v skutočnosti záujmu dodávateľa (rozsudok ESD C-26/13, Arpád Kásler, Hajnalka Káslerne Rábai proti OTP Jelzálogbank Zrt z 30. apríla 2014, bod 58). Tento princíp je už zakomponovaný aj v ust. § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

46. V súvislosti s vyššie uvedenými poplatkami, za ktoré žalobca neposkytol spotrebiteľovi žiadne protiplnenie, súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, kde konštatoval, že cit. „Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

47. Súd tak žalobcovi nepriznal nárok na poplatok za upomienku spolu v sume 10,- eur vyúčtovaný faktúrou č. 3190027774. Takúto sumu považuje súd zároveň za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zasláním upomienky, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu.

48. Takýto poplatok umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky žalobcu. Zákon za príslušenstvo označuje inter alia náklady na uplatnenie pohľadávky. Zákon teda predpokladá presné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku (v danom prípade 10,- eur) bez transparentného preukázania skutočných nákladov preto zapadá do definície neprijateľných zmluvných podmienok.

49. Okrem toho, že sám žalobca uvádza, že si predmetný poplatok za upomienku uplatňuje na základe ustanovenia čl. IV ods. 5 Obchodných podmienok v spojení s Cenníkom externých služieb a výkonov, teda vo forme akejkoľvek skrytej zmluvnej pokuty, uvedené je zrejme aj zo samotného žalobného návrhu, v rámci ktorého z uplatneného nároku na sumu 10,- eur žalobca požaduje aj úrok z omeškania.

50. V prípade, že by sa jednalo o nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktorý je príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), žalobca by nemohol žiadať z uvedenej sumy aj úrok z omeškania. Jednalo by sa tak o uplatňovanie príslušenstva z príslušenstva pohľadávky. Bez výslovnej právnej úpravy nemožno dospieť k záveru o vzniku nároku na úroky z omeškania s iného druhu príslušenstva, nakoľko ide o neprípustné príslušenstvo z príslušenstva (tzv. anatocizmus) (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/69/2020 z 11. 11. 2020).

51. Svojou podstatou ako aj spôsobom uplatnenia nároku žalobcom, teda u poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ktorý nárok by vzhľadom na vyššie uvedené súd rovnako žalobcovi v celosti nemohol priznať), ale o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

52. Zo žiadneho z priložených listinných dôkazov nevyplýva, že by si žalobca takýto poplatok za upomienku so žalovaným výslovne dojednal, hoci súčasťou zmluvy je ustanovenie o tom, že všeobecné podmienky a platný cenník, sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy (bod 3.1 zmluvy). Do ich obsahu však žalovaný ako spotrebiteľ nemohol nijakým spôsobom zasiahnuť.

53. Žalobca v konaní nepreukázal odôvodnenosť nároku ohľadom poplatku za upomienku. Ak k účtovaniu poplatku žalobca pristúpil v súlade s platným cenníkom poplatkov dodávateľa, na existenciu ktorých poukazuje v predložených výzvach na úhradu pohľadávky, súd zdôrazňuje, že súdnu ochranu nemôžu požívať také ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných alebo iných podmienok neprimerané finančné vyjadrenie nákladov dodávateľa za úkony, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa, ako je tomu aj v prípade sporných poplatkov. Pri tomto spôsobe vzniká vždy nezanedbateľné nebezpečenstvo, že paušalizovaná suma poplatkov nemusí vždy korešpondovať so skutočnými nákladmi a niet dôvodu na to, aby spotrebiteľ platil popri cene za odobraté energie ďalšie platby. (porovnaj v obdobnej veci žalobcu

a v súvislosti s poplatkami za upomienky rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/33/2018 z 13. 03. 2019)

54. V prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd tiež poukazuje aj na skoršie rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Súd preto žalobu žalobcu, ktorá sa týka poplatku za upomienku v sume 10,- eur ako nedôvodnú zamietol.

55. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

56. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 6Co/58/2019, ktorým bol obdobný nárok na poplatok za upomienku žalobcovi priznaný, vzhľadom na množstvo odlišných rozhodnutí iných okresných a krajských súdov ohľadne uvedeného nároku, súd sa v danom prípade po vyhodnotení aplikačnej praxe priklonil k výkladu sledujúcemu záujem spotrebiteľa a poukazuje pritom na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

57. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu žalobcu ohľadne nároku poplatok za upomienku v sume 10,- eur spolu s príslušenstvom zamietol.

58. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

59. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

60. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

61. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

62. Z pôvodne uplatnenej sumy 554,32 eur spolu s nevyčísleným príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 544,32 eur spolu s príslušenstvom.

63. Žalobcov úspech tak predstavoval 98,20 % a neúspech 1,80 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu vznikol proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96 % (98,20 - 1,80 = 96,40 %), ktorý mu súd aj priznal.

64. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.